

İSA EŞME'DEN 'YARIM KALAN AYDINLANMA ATILIMI: KÖY ENSTİTÜLERİ' Evrensel bir model mi, nostalji mi?

Hatırlamak, hatırlamaya elçi olmak, iyi bir işin hakkını vermenin yarısıdır. Prof. İsa Eşme'nin, Yarım Kalan Aydınlanma Atılımı: Köy Enstitüleri de (İKÜ Yayınları) bu emsalsiz enstitülere saygı duruşudur. Yetiştirdiği öğrencilerin kalbinde en önemlisi de doğup büyüdükları coğrafyada insana ve doğaya hizmet ilkesiyle iz bırakan enstitüler, Cumhuriyet ve eğitim atılımlarına ilişkin de değerli bir hafıza.

BAHAR AKINGÜÇ GÜNVER

YERELDİ, İNSANCILDI, BENZERSİZDİ!

Yaşamın kendisini başlı başına bir okul olarak tasarlayan Köy Enstitüleri, arayışı hiç bitmeyen eğitimcilerin hâlâ özlemle ve çokça imrenerek hatırladıkları girişimlerden biri.

Ülkemiz milli eğitimi için her zaman bir kilometre taşı olarak değerlendirildiğimiz Köy Enstitüleri, kısa ama etkili yolculuğunda Türkiye'nin dört bir yanına dokunmayı başardı.

Yereldi. İnsanı, üreten, düşünen ve gelişen bir varlık olarak ele alan zengin felsefesi, yaşamı bir deneyim merkezi olarak ele alan sistematigi ile benzersizdi. Eğitimin aynı zamanda bir gönül işi olduğunu ispatlayan, insan, ülke ve yaşam sevgisinin bir simgesiydi.

Okullarımızın kurucusu olan ve bir Cumhuriyet aydını olarak yetişen babam İnş. Yük. Müh. Fahmettin Akingüç'le

yaptığımız sohbetlerde de Köy Enstitüleri bizim için bir örnektir.

Hatırlamak, hatırlamaya elçi olmak, iyi bir işin hakkını vermenin yarısıdır. Prof. İsa Eşme'nin, Yarım Kalan Aydınlanma Atılımı: Köy Enstitüleri (İKÜ Yayınları) başlıklı çalışması bu anlamda, ülkemiz milli eğitim sisteminin en iyi örnekleri arasında yer

alan Köy Enstitülerine bir saygı duruşudur.

KÖYLERDE CANLANMA!

Yetiştirdiği öğrencilerin aklında, kalbinde en önemlisi de doğup büyüdükları coğrafyada insana ve doğaya hizmet ilkesiyle iz bırakan Köy Enstitüleri, Cumhuriyet ve Eğitim Atılımlarına ilişkin de çok değer-

li bir hafıza.

Kitapta yer alan "Enstitüler ve Köylerde Canlanma" bölümünü okuduğumuzda, İbni Haldun'la özdeşleşen ve çoğu zaman hüzünlendiren "Coğrafya kaderdir" sözünü düşünmeden, sorgulamadan edemiyor insan.

İsa Eşme, Köy Enstitülerinin tarihini sayfalarına taşıdığı eserinde; aydınlık aklın, bilginin, kültürün, insan ve yaşam sevgisinin en ücra coğrafyaya bile biçilen kaderi nasıl değiştirebileceğini gözler önüne seriyor her kelimesiyle.

Eğitimin geleceğine dair yaptığımız sohbetlerde, geleceğe dair planlarda, projelerde hâlâ örneğini verdiğimiz, ilham aldığımız, girişimlerden biri olan Köy Enstitülerini yeni kuşak eğitimcilere tanıtmak, anlaşılmasını sağlamak esaslı bir sorumluluktur.

Öğreten ve öğrenen rollerinin yalnızca bilimsel ve teknolojik gelişmelerle değil, küresel krizlerle de şekillendiği çağımızda Köy Enstitülerini anlamak ve yorumlamak, geleceğin eğitim modelini inşa etmek yolunda önemli bir rehber olacak. ■